

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Semra ÇAĞLAR GÖKALP

Bitlis Milletvekili

Kocaeli 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nde tutulan bir hükümlüye gönderilen Kürtçe bir kitabın, "yabancı dilde olduğu" gerekçesiyle kendisine verilmediği; kitabın teslim edilmesi için yaklaşık 5.000 TL tutarında çeviri ücreti talep edildiği kamuoyuna yansımıştır.

Söz konusu uygulama, başta anadilinde okuma ve bilgiye erişim hakkı olmak üzere temel hak ve özgürlükler açısından ciddi tartışmalara yol açmaktadır. Kürtçenin "yabancı dil" olarak değerlendirilmesi, Türkiye'nin çok dilli ve çok kültürlü toplumsal yapısı ile bağdaşmadığı gibi, mahpusların kültürel ve dilsel haklarına erişimini de fiilen kısıtlamaktadır.

Öte yandan, bandrollü ve yasal bir yayının mahpuslara ulaştırılmasının yüksek maliyetli çeviri şartına bağlanması, bilgiye erişim hakkının ekonomik engellerle sınırlandırılması anlamına gelmektedir. Bu durum, Anayasa Mahkemesi kararlarında da vurgulanan ifade özgürlüğü, haber alma hakkı ve eşitlik ilkesi ile çelişen bir niteliktedir.

Ayrıca, benzer uygulamaların farklı cezaevlerinde de yaşandığına dair çok sayıda başvuru ve haber bulunması, meselenin münferit değil, yapısal bir sorun olduğunu göstermektedir.

Bu bağlamda, ceza infaz kurumlarında dil temelli ayrımcılığa yol açabilecek uygulamaların önlenmesi ve mahpusların temel haklarının güvence altına alınması açısından konunun açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Kocaeli 2 No'lu F Tipi Cezaevi yönetimi tarafından Kürtçe bir kitabın mahpusa verilmesi için çeviri ücreti talep edildiği iddiası doğru mudur?
2. Ceza infaz kurumlarında Kürtçe yayınlar hangi hukuki statüde değerlendirilmektedir? Kürtçe yayınlar resmî olarak "yabancı dilde yayın" kapsamında mı ele alınmaktadır?
3. Mahpuslara gönderilen kitap ve yayınlar için çeviri yapılmasının zorunlu tutulduğu durumlar nelerdir? Bu uygulamanın dayanağı olan mevzuat hükümleri hangileridir?

4. Çeviri ücretinin mahpus veya yakınları tarafından karşılanması istenmesi hangi yasal düzenlemeye dayanmaktadır? Bu ücretlerin sınırları hangi mevzuata göre belirlenmektedir?
5. Farklı cezaevlerinde Kürtçe kitap, mektup veya diğer yazılı materyaller için benzer şekilde yüksek çeviri ücretleri talep edildiğine ilişkin Bakanlığınıza ulaşan başvuru sayısı kaçtır? Bu başvurulara ilişkin olarak Bakanlığınız tarafından hangi idari ve hukuki işlemler tesis edilmiştir? Söz konusu uygulamalara dair herhangi bir inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa sonuçları nelerdir? Bu tür uygulamaların önüne geçilmesi ve ceza infaz kurumları arasında uygulama birliğinin sağlanması amacıyla Bakanlığınız tarafından alınan veya alınması planlanan tedbirler nelerdir?
6. Ceza infaz kurumlarında mahpusların anadilinde yayınlara erişimini kolaylaştırmak amacıyla Bakanlığınızın yürüttüğü bir çalışma bulunmakta mıdır?
7. Kürtçe başta olmak üzere farklı dillerdeki yayınlara erişimde eşitlik ilkesinin sağlanması için herhangi bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
8. Söz konusu olay hakkında idari inceleme başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa sonucu ne olmuştur? Başlatılmadıysa nedeni nedir?